

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Megyedévre	30 dinár
Egy óra	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladv. szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiliteva (Zápolya) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 231
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDEN NAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veilki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 20. szám.

Péntek, január 27.

A genuai konferenciá előtt.

Poincaré és Lloyd George találkozója.
A „Torontái” tudósítójának távirata.

Prága, jan. 25.

A cseh-szlovák, román és jugoszláv kormányok egy egységes gazdasági program előkészítéséről tárgyalnak, amit a genuai konferencián hoznának nyilvánosságra. Nagyszabású újjáépítési tervről van szó, amely egész Középeurópa gazdasági életét felölelné.

Páris, jan. 25.

Jól értesült körökből eredő hírek szerint a genuai konferenciára kiküldendő francia delegátusokat Poincaré személyesen vezeti.

Páris, jan. 25.

Londonból táviratozzák, hogy Lloyd George és Poincaré legközelebb találkozni fognak, bár Poincaré ilyen tanácskozások ellen nyilatkozik.

A francia miniszterelnök olyan javaslatot akar az angol kormány elé terjeszteni, hogy Anglia nyújtson Németországnak akkora kölcsönt, amiből az minden jövőteli kötelezettségét teljesítheti. Anglia a tervezetet állítólag nem fogadja el.

A magyar-osztrák tárgyalások.

A „Torontái” tudósítójának távirata.

Wien, jan. 25.

A Magyarországgal folytatott pénzügy-politikai tárgyalások, amelyek már az a veszély fenyegetett, hogy áthidalhatatlan ellentétek miatt holtpontra jutnak és így a velencei jegyzőkönyv értelmében az erre az esetre megállapított választott bíróság elé kerül az egész ügy — most kedvező fordulatot vettek. A magyar delegáció elnöke Wienbe érkezett és magával hozta a magyar kormány újabb javaslatait, melyek alapján erősen biznak a megegyezésben.

A Neues Wiener Abendblatt megállapítja, hogy Ausztria és Magyarország között a tárgyalások Valkó államtitkár visszatérése óta jobbra fordultak, minthogy mindkét fél engedményeket tett.

Anglia lemondhatja Konstantin királyt?

London, jan. 25.

Az athéni angol követ kormánya utasítására a görög királyt felszólította a görög trónról való lemondásra.

Uj adókat helyez kilátásba a pénzügyminiszter.

A parlament mai ülése.

Beograd, jan. 25.

Dr. Ribár házelnök d. e. 10 órakor nyitja meg az ülést, mely iránt óriási érdeklődés nyilvánult, miután ezen az ülésen Pasity miniszterelnök a kormány deklarációjára vonatkozóan nyilatkozott.

A szokott formalitások elvégzése után elsőnek Pasity szólalt fel. A külpolitikáról beszélt először. Az SHS külpolitikája, mondotta, a békeszerződésnek a következménye. Valótlan, hogy ennek a kormánynak nincsen orientációja. Sem a mostani, sem a jövő kormány nem változtathat a külpolitikán, amíg feunáll az európai hatalmak mai konstellációja. Ezután áttér az SHS és a szomszédos államok ismertetésére. A Magyarországgal való határrendezés rövidesen befejeződik — mondja Pasity. Baranyából való kivonulásunk nem a mi hibánk. Előbb-utóbb ugyanis ki kellett volna vonulnunk a békeszerződés értelmében. Az Ausztriával való határrendezés kérdését illetően a krajnai hatóságokon mulott, hogy a népszavazás alkalmával a nép anyagi érdekeit a nemzeti érdekek fölé helyezte. Bulgáriával szemben is békés politikát kívánunk folytatni. A két állam közötti közlekedés azonban egyelőre nem lehetséges, mert még nem lehet bizni Bulgária őszinteségében. Albániában is meg akaruk teremteni a jóbaráti viszonyt, egy reális unio alapján, mert

mi most is megmaradunk az elv mellett, hogy a Balkán legyen a Balkán lakóié; következőleg Albániában sem érvényesülhet külföldi befolyás. Olaszországgal szemben is vannak vitás ügyeink, mert Olaszország még nem írtette ki a második zónát, pedig mindkét ország érdeke volna, hogy ezen vitás ügy elsimíttassék. Katonai szövetséget kötöttünk Romániával és Csehszlovákiával, de ha a skupstina megszavazza azokat a törvényeket, amelyeket a kormány a deklarációjában felsorolt, akkor nem lesz szükségünk ezekre a konvenciókra.

Pasity beszédét a többség élénken megtapsolta.

Ezután Tusznik klerikális képviselő támada a kormány deklarációját.

A skupstina délutáni ülésén dr. Csiprović (dem.) az agrárreformról és a földműves hitelről beszélt. A horvát kérdésről szólva megjegyzi, hogy az ügyet azok mérgezik el, akik a magyar impérium alatt előjogokat élveztek.

Benin Szeván (agr.) az államvédelmi törvénnyel kapcsolatban megjegyzi, hogy ezt pártja annakidején megszavazta ugyan, de nem gondolta, hogy annyi visszacsúszás fog vele történni. Kritizálja a kormány politikáját az agrárkérdésben, majd a határmegállapítás kérdéséről beszél.

Ezután Kumanudi pénzügyminiszter ismerteti pénzügyi politikáját. Előreláthatóan az államnak egy milliárd dinár deficitje lesz. A pénzügyminisztérium igyekezni fog ezt a deficitet a kormányzás minden terén bevezetendő legnagyobb takarékossággal fedezni, ha azonban ez nem volna lehetséges, úgy kénytelen lesz két új adónemet életbeléptetni. Az egyik az eddigi adók után fizetendő száz százalékos progresszív-pótlék lesz, a másik pedig a vagyonadó lenne.

Kumanudi után Jovanovity elnök az ülést este 7 órakor bezárta és a következő ülést holnap reggel 10 órára tűzte ki.

TÖZSDE

Január 25

Beograd. Valuták: Dollár 75-76, Francia frank 6-20, Márka 37—, Lei 55-50.

Devizák: London 330—, Páris 6-20, Zürich 15—, Milano 3-38, Berlin —38, Bukarest —57, Prága 1-53, Wien —80, Budapest 11-50.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 246, New-York 514, London 21-72, Páris 41-90,

Milano 22-50, Prága 9-95, Budapest 9-75, Zagreb 1-70, Varsó 0-15, Wien 6-15.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 2745, Font 3025, Dollár 722, Frank 5925, Lengyel márka 365, Lira 3075, Osztrák korona 8-50, Rubel 64, Lei 552, Szokol 1415, Svájci frank 14150, Dinár 920.

Devizák: London 3075, New-York 722-5, Berlin 360, Milano 3050, Páris 58, Prága 1420, Wien 7-75, Zagreb 737-5.

Kényszerkölcsön Németországban.

A „Torontái” tudósítójának távirata.

Berlin, jan. 25.

Az adóügyek tárgyalásánál Wirth kancellár kijelentette, hogy a helyzetet komolynak tartja. A tárgyalások központjában a kényszerkölcsön áll.

A szociáldemokraták olyan felhatalmazási törvényt akarnak, amely az ipart és általában a tárgyi értékek tulajdonosait kölesön leadására kényszeríti. A szociáldemokraták követelése a polgári pártoknál nagy ellentétet okoz, a parlamenti körökben azonban mégis reménylik, hogy sikerül megegyezésre jutni.

Az osztrák kormányválság

Wien, jan. 25.

A Schober-kormány sorsáról tegnap este megtörtént a végleges döntés. A nagynémetek pártterkeztükön kijelentették, hogy a kormányt semmi körülmények között nem támogatják.

Wien, jan. 25.

A lanai egyezmény bizottsági előadójának válaszából következtetik, hogy a pártok között megegyezés jön létre oly értelemben, hogy dr. Mayr Mihály legyen a új kormány elnöke.

Most vált ismeretessé, hogy Franciaország részéről arra törekedtek, hogy Schober maradjon meg az új kormány élén.

A németországi vasutasok mozgalma.

Berlin, jan. 25.

A német vasutasok birodalmi szervezetében a vasutasok állást foglaltak a kormány által megígért drágasági pótlék dolgában. A kilátásba helyezett pótlékot elégtelennek tartják és ezért határozatot hoztak, hogy szükség esetén kimondják az általános sztrájkot. Egyelőre a kormány elé ultimátumot terjesztenek.

Noske kilép az aktív politika terére.

Berlin, jan. 25.

Noske, volt birodalmi belügyminiszter visszatért a politikai életbe. A szociáldemokrata-párt elhatározta, hogy a legközelebbi birodalmi választások alkalmával elsőhelyen veszik fel a jelöltek jegyzékébe.

Ma jár le az opció határideje.

— A „Torontól” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 25.

1922. január 26-ikát nevezetes nappá emelte a trianoni békeszerződés. A mai napon jár le ugyanis az opciójog határideje, ami az utóbbi időben annyira foglalkoztatta az érdekelteket és a közvéleményt egyaránt.

Az opciót, az optálás jogát a trianoni békeszerződésnek idevonatkozó szakaszai biztosították, amely szerint a utódállamok lakossága szabadon választhasson az új vagy a régi állam polgárjoga között.

Az opcióról intézkedő békeszerződési szakaszok kimondják, hogy a régi Magyarország területéből az utódállamokhoz csatolt részek lakossága 1922. január 26-ikáig kijelentheti: akar-e az új állam polgára lenni, illetve eddig a határigig kérvényezhet anyanyelvének és nemzetiségének megfelelő állam polgárságáért. Vagyis a magyar Magyarország, a német Németország, a román Románia, a szerb az SHS állam javára optálhat.

Az optálás iránt az utóbbi napokig nem volt valami nagy érdeklődés. Mindössze néhányan nyújtottak be kérvényt, a legutolsó három-négy napon belül azonban várakozáson felüli számban optáltak. Hogy mennyi lehet a számuk, az egyelőre még nem állapítható meg, mert a statisztikát csak a napokban állítják össze, hozzávetőleg körülbelül harminc család óhajt innen eltávozni. Az optálók legnagyobb része magyar nemzetiségű és a magyar állampolgárság megtartásáért kérvényez. Németausztria részére mindössze két-három kérvényt adtak be, Románia és Csehszlovákiába pedig ezideig még senki sem jelentkezett.

A „Torontól” munkatársa felkereste Turinszki Milivoj városi tanácsost, az opciós ügyek referensét és érdeklődött nála aziránt, hogy mennyien nyújtottak be eddig kérvényt és azok milyen társadalmi osztályúak.

— Mennyien kérvényezték valamelyik külföldi ország állampolgárságát? — Ezt ma még pontosan nem mondhatom meg, mert a számuk állandóan növekedik, különösen az utolsó két-három nap alatt. Holnap jár le az optálás határideje, tehát holnap még elfogadok kérvényeket, holnapután azonban már semminemű indokolással sem vehetem át azt a felektől. A kérvények nagyrésze nagyon hiányosan van felszerelve. A legtöbbjénél a melléletek nagyrésze hiányzik. Ilyen esetekben megírdem az illetőt és felszólítom, hogy a legrövidebb időn belül szerezze be a hiányzó okmányát, hogy az opciós kérvények továbbítását ne akadályozza. Az irásokat átvizsgálás után elküldöm a főispánnak, aki a belügyminiszternek továbbítja. A belügyminiszterium diplomáciai uton közli az adatokat az érdekelt államokkal és azután érkezik meg a válasz.

— A kérvényezők legnagyobb része — mondotta Turinszki — vagy fiatal 18–20 éves egyén, vagy egyedül álló idősebb nő, családos kevés van. A távozókat leginkább rokon kötelek fűzik Magyarországhoz és azért költözködnek át.

Azok tehát, akik opció miatt kérvényt nyújtottak be és azt szabály-

Nem lesz pénzebélyegzés.

— A „Torontól” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 25.

A pénzügyminiszteriumnak jelentik, hogy a Bácska és Bánát területén, különösen Senta körül olyan híreket terjesztenek, mintha az állam az egész papirpénzkészletet felülbélyegzés alá venné és ez alkalommal bizonyos százalékot levonna az állam javára.

A pénzügyminiszterium legerélyesebben megcáfolja ezeket a híre-

ket, amelyek tendenciózusok és hazugok.

Ezek a hírek nem kevésbé járulnak hozzá az árak rohamos emelkedéséhez, miután a nép között félelmet támasztanak.

Sem a pénzügyminiszterium, sem a Narodna Banka nem foglalkozik semmi pénzebélyegzés tervével, amely különben sem volna lehetséges, minthogy az a nemzetgyűlés jóváhagyása nélkül nem rendelhető el.

Elhalasztották a pápaválasztó konklávet.

Jövő szerdán temetik a pápát.

— A „Torontól” tudósítójának távirata. —

Róma, jan. 25.

A február másodikára kitűzött konklávet néhány biboros megbetegedése miatt és avégből, hogy a távolabb lakó pápa-választók is ideérkezhesse, elhalasztották.

A pápa temetése szerdán lesz, holttestét a Szent Péter kriptában Krisztina svéd királyné mellé temetik.

Páris, jan. 25.

Francia oldalról az a követelés nyilvánult meg, hogy Mercier bibornoknak pápává való megválasztását keresztülvigyék.

Róma, jan. 25.

A biborosok testületében egy intranzigens párt alakult, amely Gaspari bibornok ellen szervezkedik.

Budapest, jan. 25.

Csernoch János bibornok hercegprimás Wienbe érkezett, ahol bejárja a két lengyel bibornokot Karkovszky és Umbler poseni érseket. Csernoch bibornok velük, valamint Paffl wieni hercegérsekkel esütörtök este Rómába utazik.

szerűen ellátták az összes mellékletekkel, nyugodtan bevárhatják, a míg a válasz megérkezik. Az optálók az állampolgársági irások megérkezése után is még jelenlegi lakhelyükön maradhatnak és csak július 26-án tartoznak elhagyni az állam területét. Az elköltözködésnél, mint azt már egyébként megírtuk, ingóságait vámentesen vihetik át a határon, ingatlanjaikat itt is hagyhatják, ebben az esetben a birtok az állam védelme alatt áll.

Mindazok, akik 1910. január elseje után jöttek Magyarországra oly területre, amely az SHS királyság impériuma alá került és továbbra is itt akarnak maradni, azoknak kérvényezniük kell az SHS állampolgárságáért. Ebben az esetben azonban már július 26 a határidő.

Zita exkirályné nyilatkozik a francia sajtóban.

A „Le Matin” interjúja.

Páris, jan. 25.

A „Le Matin” tudósítója Bordeauxban megtudta az ott átutazóban lévő Zita exkirályné tartózkodási helyét; kihallgatásra jelentkezett a királynénál és megkérte, mondaná el az októberi államcsíny részletes történetét, valamint az utazás részleteit. A királyné nem volt hajlandó az államcsíny és az utazás minden részletét aprólékosan elmondani, de azért az a kevés, amit a Le Matin tudósítójával közölt, igen érdekes. A légi utazás — mondotta Zita — borzasztóan fáradtságos volt; sokat szenvedtünk fönt a légből. Azok,

akiknek várnok kellett volna bennünk, amikor Magyarország fölé érünk, — eltévesztették a napot és így nem vártak bennünket. A leszállás helyét tüzzel kellett volna jelezni, de tüzet sehol sem láttunk. Ezért egy óra hosszat keringtünk céltalanul a levegőben. Az októberi puccs összeomlását ennek tulajdonítom. A legalkalmasabb idő eltelt azzal, hogy barátainkat kerestük. Baj volt az is, hogy vasuti kocsikról nem történt gondoskodás. A kocsik repaszállítással voltak elfoglalva és így az is hozzájárult, hogy csak késedelmesen történt a továbbutazás.

A világháborúról szólva kijelentette Zita, hogy mennyire gyűlölték őt a németek.

Ludendorff egyszer kijelentette Zita előtt, hogy a németek az angolokat hat napon belül földre kényeszerítik. A királyné később emlékeztette erre a jövendölésre, aki ez alkalommal igen ingerült volt. Ugyanakkor Hindenburg kijelentette, hogy a háború olyan dolog, amelyben az ember sokszor esalatozik.

Elmondotta Zita még, hogy Károly király többször kísérletet tett békekötésre, amiért a német császár szemrehányásokkal illette. Vilmos császár olyan kereskedelmi szerződést akart ráerőszakolni Ausztriára és Magyarországra, amely egyenlő lett volna a gazdasági jobbágy-sággal.

A királyné végül még köszönetet mondott azokért az udvarias figyelmességekért, amelyekben a francia hatóságok részesítették.

Ankót a járványok leküzdésére.

Járvány-bizottság alakul. — Szigorú rendszabályokat léptetnek életbe. Rendbehozzák a kutakat.

— A „Torontól” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 25.

A Vajdaságot a múlt évben és az idén is mind sürűbben és sürűbben látogatták meg a különféle járványok. A vojvodinai városokban és községekben egyaránt domináltak a ragályos betegségek, amint felütötte fejét valahol valamelyik fajtája, néhány nap múlva már átragadt a szomszédos falvakra és városokra is. Különösen a vörheny terjedt nagy fokban. 1921-ben két ízben is áthaladt az egész Vajdaságon és sok ezer betegje közül számtalan sirba szállt miatta. A legvehemensebbül pusztított Suboticián és Novisadon, utána Sentán és Beeskereken, ahol mind a négy helyen az iskolákban hosszú ideig szünetelt a tanítás, hogy ezzel elejét vegyék a járvány továbbterjedésének. Ugyan csak nagy mértékben dominált a tifusz, a trachoma pedig szintén szokatlan számban lépett fel.

Az egészségügyi miniszteriumnak novisadi osztálya a lehetőséghez képest mindent megtett a járványok terjedésének megakadályozására, illetve megszüntetésére. Erélyes rendszabályokat léptetett életbe, népszerű felolvasásokat tartatott a Bácskában, a Bánátban azonban más, mint ismeretterjesztő faliplakát nem érkezett.

A járványok Beeskereket sem kímélték meg, sőt aránylag még talán nagyobb fokban pusztítottak, mint a többi vajdasági városokban. Elsősorban a vörheny jöhet számba tekintetben, mely most is itt lapang a városban. Azután a trachoma és legújabbban a spanyolnátha.

A járványok megszüntetése érdekében dr. Bogdanov József főispán-kormánybiztos tegnap délután értekezletet hívott össze hivatalába, amelyen megbeszéltek a járvány elleni óvintézkedéseket. Az anketon résztvevő főispánon kívül Alexity Bogolyub polgármester, Sztaity Péter rendőrkapitány, dr. Kovacevity Dusan vármegyei főorvos, dr. Jakcity Zsika járási orvos és dr. Magyar Károly városi orvos. Az ülésen megállapodásra jutottak, hogy a járványok megszüntetésére a legerélyesebb rendszabályokat léptetik életbe és szigorúan ügyelnek majd arra, hogy azokat pontosan végre is hajtsák. Ennek ellenőrzésére járványbizottság alakul, mely állandóan hathatósan támogatja a városi főorvosi hivatal munkáját. Azokat a családtagokat, ahol a figyelemzetés dacára is hanyagságot találnak a beteg kezelése vagy elköltöztetése körül, kitelepitik a járványkórházba. A polgármester ma délután négy órára egybehívta a járványbizottságot, hogy részletesen megbeszéljék a munkaprogramot.

Alexity polgármester terveit közé az is tartozik, hogy az ártézi kutakat, melyekről bebizonyosodott, hogy nem egy esetben a járvány terjesztői, amint az idő azt megengedi, megjavíttatja.

HIREK

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Markovity Borivojt a becskerek királyi törvényszékhez bírónak nevezte ki.

Koszorúmegváltás. Boleszni Irén városi tisztviselő elhalálozása alkalmából, tisztviselőtársai koszorúmegváltás címén 1102 koronát gyűjtöttek és ezt az összeget átadták özvegy édesanyjának.

A Bauernverein bálja. A helybeli Bauernverein folyó hó 23-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel rendezte a Kaszinó összes termeiben idei bálját. A Bauernbálok régi jó hírneve, amely mindig a legsikerültebb mulatságok közé emelte a Bauernverein estélyeit, az idén is azt eredményezte már eddig is, hogy a szombati mulatságra a közönség minden részében nagyban készülődnek.

1922. évi január hó 24-én megtartott munkásbiztosító pénztári bizottsági ülés 14-1922. számú határozata alapján, folyó évi július elsejéig az orvosi vények a kerületi munkásbiztosító pénztár tagjai részére csak a Czika János (fő-utcai) és a Nikolics (gabona-téri) gyógyszerárakban lesznek kiszolgáltatva.

Kik irnak a „Fáklya” első számában? A „Fáklya” szombaton megjelenő első száma elé feszült érdeklődéssel tekint a Vajdaság magyar közönsége. Ezt a nagy érdeklődést bizonyára teljesen ki fogja elégíteni a „Fáklya”, mert első számában többek közt Biró Lajos, Jászai Oskár, Harsányi Zolt, Borsodi Lajos, Griffel Lajos, Keks János, Hubert Zsigmond, Csuka Zoltán, Földes Miklós, Bárány Béla, Christian Jenő és mások novelláit, verseit és egyéb írásait fogja közölni. Gazdag és nívós kritikai, ifjúsági, tréfa, figyelő és sport rovata egészíti ki a folyóirat dus, emelkedett, valószínű irodalmi szenciát jelentő első számát. Előfizetési ára negyedévre 20 dinár. Az előfizetéseket postán beküldeni kéri a „Fáklya” kiadóhivatala (Beeskerek, Deák Ferenc- u. 7.)

Herezeg Ferenc képes irodalmi folyóiratának, az Új Időknek 4-ik számában a szerkesztő folytatja „Ellesett párbeszédeit” a jász bandról, a párbajról és az igazságról. Szmercsányi Anna a Divatos fiu frakkjáról, parfümjéről és szvendélyeiről ad finom riportot, Szomaházy István a tőzsdéről eszeget. Lyka Károly Ferenczi Károly hagyatékáról ír. A gazdag szám tartalmazza ezenkívül Pekár Gyula elemes egyfelvonásosát: Molière a királynál, amely most került színre nagy sikerrel a Nemzeti színházban, továbbá Frederic Boutet érdekes elbeszélését: A hasonmás-t, Dobosi Pécsi Mária és Pierre Benoit regényének folytatását. Szegedi István és Szécsi Ferenc verseit és számos időszerű cikkeit és képet. Az Új Idők előfizetési ára negyedévre 25 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrásy-ut 16. szám.

A régens elleni merénylet főtárgyalása.

A merénylő kihallgatása.

— A „Torontal” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 25.

A régens elleni merénylet nagy és szörnyű bünyében ma délután kezdtek meg a büntető főtárgyalást. A nyomozó hatóság, a vizsgálóbíró és a közváltó minden szükséges előkészületet megtett, hogy a tárgyalás zavartalan menését biztosítsa.

A bíróság, hogy a bünyőt a lehetőséghez képest egyszerűsítse, négy kategóriába osztotta az összes vádlottakat. Az első csoportba tartoznak azok, akiket a merénylet végrehajtóinak minősítettek. A második csoportba azok kerülnek, akiket az ügyészség a forradalom előkészítésével vádol, a harmadikba csoportosított terheltek ügyét a beogradi bíróság a novisadi törvényszékhez tette át és így az ítélik meg felettük, végül a negyedik kategóriába azokat sorolja fel, akiket a bíróság bizonyítékok hiányában már felmentett.

Az első csoportban tizenöt vádlott van. Névszerint: Szeity Szpasoje, a tényleges merénylő, Filipović Fülöp, Čović Vladimir, Trebinjac Milos és Kovačević Nikola volt kommunista képviselő, Bukovecki Ferenc volt novisadi tisztviselő, Lazarevity Ilija, Valenta András, Mistry János, Vimisliiski János, Sztankovity György, Csáki Lajos, Polasek Ciril, Moizes József, Libis Klára és Lazarevity Julka. Ez utóbbi nem vett ugyan részt a merénylet végrehajtásában, de tudott a tervről és ennek dacára sem jelentette fel azt a rendőrségnek.

A második kategóriába tizenhét vádlott tartozik. A terheltek valamennyien bácskaiak, leginkább Novisadról és annak közvetlen környékéről.

A védők között van többek között dr. Popovity Bósa, dr. Grezenc Szvetislav, dr. Ljubisa Zsiva, dr. Topalovity Jovan. Valamennyien nagy gondal tanulmányozták át a bünyőt a legapróbb részletekig, hogy a védelemnél minél pontosabban legyenek tájékozódva a tárgyalás folyamán.

A tárgyalást vezető bíróság elnöke Prokity Bozsidar, a beogradi elsőfokú bíróság elnöke. A vádat pedig Raskovity Zsivoin királyi államügyész képviseli.

Már a kora reggeli órákban nagy néptömeg tolongott a törvényszék előtti utcán, a folyosókon meg szakadatlanul közlekedtek az érdeklődők, akik valamenyen belépőjegyekért futkostak.

Délelőtt nyolc óra után elővezet-

ték a vádlottakat az ügyészség fogházából és bekísérték a tárgyalóterembe, melynek a közönség számára fenntartott része már egészen megtelt.

Pontosan kilenc órakor vonult be a tárgyalóterembe az elnökkel az élén a bíróság. A névsor felolvasása után, Raskovity államügyész felolvassa a vádiratot, amely felsorolja mindazokat a büntetteket, amelyeknek elkövetésével terhelik a vádlottakat. Utána Szeitynek a rendőrség és a vizsgálóbíró előtt tett beismerő vallomását, a különféle jegyzőkönyveket és szakvéleményeket olvassák fel.

Tíz óra tájban került a sor a vádlottak kihallgatására. Elsőnek a merénylő Szeity Szpasojejt vezetik a bírói emelvény elé. A személyes vonatkozású kérdésekre Szeity elmondja, hogy Törökkanizsán született. A háboru elején bevonult katonának, ahol az északi frontra kerülve, rövidesen hadifogságba jutott. Az orosz szovjet megalakulásakor beállt önkéntes katonának, szolgálata közben egy ízben meg is sebesült. Oroszországból került aztán haza Novisadra, ahol előbb a szociáldemokrata, később a kommunista szervezetekben volt, az Obznana rendelet kibocsátásáig. A merényletre vonatkozólag kijelenti, hogy az egyedül az ő tette, az ő gondolata volt és semmi és senki más annak elkövetésére nem indította mint a nagy elégedetlenség és a tiránizmus. Gyűlölettel nem öfelsege, hanem a protekció és a botütések ellen viseltetett. Novisadról július 29-én délelőtt kilenc órakor érkezett Beogradba, ahol felment az építészügyi minisztérium épületébe. A bombát még a régens megérkezése előtt meggyújtotta és hogy kisebb kárt okozzon, csak a trónörökös kosijának elmenése után hajította le. A tett elkövetése után menekülni akart, valaki azonban megfogta a lábát és így elesett, a következő pillanatban már fogoly volt. Az első kihallgatása erőszakos volt és csak a kényszernek engedve vallotta, hogy a szervezetnek tagja és hogy Kovacevity és Filipovity kommunista képviselők adták az utasításokat. A bombát ő maga szerezte be magának és a készülő bűncselekményről senki másnak tudomása nem volt.

A bíróság a tárgyalást délután tízenként órakor befejezte és annak folytatását holnap délelőtt 9 órára halasztotta.

Atutalások és csek-kiírások az összes kül- és belföldi piacokra, nevezetesen Bécs, Prága, Budapest és Berlinre legutányosabban eszközölhetők — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján

— a Nagybeeskereki Takarékpénztárnál (Korona-szálló épület I. emelet. Telefonszám 16.) Ugyanott a fennálló devizarendeletek értelmében árukitelre vonatkozó valutabiztosítások is nyújtanak.

Jön a hosszú szoknya.

— Budapesti levél. —

Ideint esipős hideg uralkodik, de a szalonokban már megkezdtek az előkészületeket a tavaszi divat méltó fogadására. A Kossuth Lajos-utca ragyogó kirakatai előtt sóvárgó tekintet tolongnak a nők. Mindenki vásárolni szeretne, mindenki várja a legújabb párisi divatot.

Fölkörestem a Holzer belvárosi céget, ahol a tavaszi divatról a közvetkező fölvilágosítást adták:

— A női ruhákról csupán annyit tudunk, hogy jóval hosszabb szabásúak lesznek az eddigieknél. A hölgyek nehezen, de mégis beletörődnek a hosszú aljakba. Azt mondják: Ha divat, hát muszáj viselni. Kosztüm nincs divatban, tavasszal sem lesz. Ehelyett a bő, japán szabású köpenyek uralkodnak. Egész könnyű posztó, csupa világos szín. Tavaszi köpenyek, teljesen készen állnak raktárunkban. Egy-egy köpenyt 15-20.000 koronától fölfelé számítunk. A cseh szövetek 10-20 százalékkal, a német szövetek 200-400 százalékkal drágultak. Emiatt valószínűleg emelkedik a kész ruha ára is. Biztosat azonban még nem mondhatunk. Minden a valutától függ.

Ezután meglátogattam egy előkelő női divatszalon. Elegánsan burtozott termeken vezetnek keresztül. A székeken és a tükrök mellett körös-körül könnyű szövetek, fénylő selymek vannak kiterítve, hogy a vevők kedvet kapjanak a csínáltatáshoz. Az asztalon egész halom régi és új francia divatlap. A szomszéd szobában kész ruhát próbál egy hölgy.

A főnök, egy rendkívül élénk beszédes asszonyka, szívesen áll rendelkezésemre.

— A nagy tavaszi modell-kiállítás február 1-én lesz Wienben, de mi már most is tudjuk, milyen az új divat. A hosszú ruhák dominálnak. Egyszerű, sima szabás. Mivel a hölgyek idegenkednek a bokáig érő szoknyától, két oldalt leeresztett aljakkal próbálkozunk. A raffoláson kívül sok lesz még a rojt és különösen a gyöngydisz. A nagy kivágások megmaradnak. Szeretni fogják hölgyeink a georgette-ujjakat is. A kosztümök francia anyagból készülnek, a ruhák crépe de Chine és charmeuse selyemből. Kedvelt szín a drapp és mint mindig: a sötétkék. Gazdag zsinórzatu, sajátjával bélelt, bő japán köpenyeket készítenek. A külföldi missziók hölgyei már viselik a bokáig érő ruhákat a Váci utcán. A mieink természetesen ide-

INTERNATIONAL BIOSKOP
AZ ORIENT-SZALLÓBAN.

Csütörtök, január 26-án este 6 és fél 9 órakor.

MADAME DUBARRY.

Főszerepben a bájos és kitűnő játékaért elismert Pola Negri és Harry Liedtkevel.

Általános közkívánatra.

7 felvonásban.
3000 m. hosszú.

genkedve nézik s nehezen törődnek bele. Szerény számítás szerint, protekciós árban ma egy női ruhát 30.000 koronáért készítünk. Maga a fazon 12.000 koronába kerül. Tavaszra azonban a kelmek drágulása folytán 50 százalékos áremelkedésre kell számítani...

Ebben a pillanatban a szomszéd szobából kilép egy hölgy a kísérelőjével.

— A ruhával meg vagyunk elégedve — mondja a férfi. — Nagyon szép. Kérjük holnap délelőttre hazaküldeni.

Aztán előveszi a pénztárcáját s számolja ki a nehéz ezreket. Majd kissé bosszusan megjegyzi:

— Ön odaadja feleségemnek a szívét, de kiszedi érte az én vesémet.

A főnökön élénken replikázik:

— Akkor is vevőim járnak jobban. Vese nélkül élhet az ember, szív nélkül nem.

Tavaszi divat tehát van — gondolom magamban — finom anyagból mesésre tervezve. A szabóknak is lesz szívük elkérni egy ruháért 45 ezer koronát. Most már csak a férjeknek kell előkészíteni tavaszra a veséjüket, hogy legyen mit kiszedni a szellemes női szabóknak.

Ezidén is vásárolunk jó áron szép sárgán szárított vagy még friss

narancshéjat.

Gyógynövény Rt. Vel. Bečkerek
Őzv. Guttman Jakabné és Fiai cég házában

Tanítók rajzolni és szabni,

naponként egy óra, délben
1—2-ig vagy este 6—7-ig.

A kurzus 1 hónapig tart, 500 korona.
Johanek Anna nőidivatterme
Knez Miletina (Nicki) utca 6. sz. 188

Helybeli nagykereskedő cég
azonnali belépésre keres

irodakissasszonyt

aki szerbül, magyarul és
németül tud s gép- és gyors-
írásban jártas. 185

Ugyanott megvételre keres-
tetik egy nagyobb íróasztal.

M. JOVANOVIĆ

fűszer- és rövidárunagykereskedő.
Telefon 202. Telefon 202.

Tisztelettel értesitem az ügyvéd, kir. közjegyző és bíró
urakat, valamint a többi, ezen tekintetben érdekelt t.
közönséget, hogy az 1922. évre szóló

ÜGYVÉDI NAPLÓ

elkészült és kapható

Djordje Luković Novi Sad

Dunavska ulica 13. szám alatt levő nyomda, papir-
kereskedés és könyvkötészetében. 128

Poziv.

Turskokanjiško Robno-Prometno D.D.
održaće svoju

V. red. glavnu skupštinu

dana 12. februara 1922. god. u Josifovu
pre podne u 12 sati u zavodskim prostora-
njama, na koju gg. udeoničare
učtivo pozivamo.

Dnevni red:

1. Izveštaj upravnog i nadzornog odbora o 1921. poslovnoj godini i predloženje završnih računa kao i ustanovljenje bilanse i računa gubitka i dobitka.
2. Donašanje odluke glade podele čiste dobiti.

U Turskoj Kanjiži, 23. januara
1922

187

Upravni odbor.

Meghivó.

A Törökkanizsai Áruforgalmi R.-T.

V. évi rendes közgyűlését

1922. évi február hó 12-én délelőtt 12
órákor Józseffalván, az intézet helyisé-
gében tartja meg, melyre a t.
részvényeseket van szeren-
csénk ezennel meghívni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottságnak 1921. évről szóló jelentése, a zárszámadások előterjesztése, a mérleg és veszteség-nyereség számla megállapítása.
2. Határozathozatal a nyereség felosztása és a felmentvény megadása iránt.

Turskakanjiža, 1922. január 23.

Az igazgatóság.

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete
értesíti a t. tagokat, hogy 125

újabb rőfösáru érkezett,

u. m. szövetek, zefrek, vásznak stb.
Kitűnő minőségű férfi-, fiu- és gyermek-
ruhák is még kaphatók a régi áron.

Eladó ház.

A III. külkerületben 2/k. számú ház
(Geyer-féle vendéglő, baloldali utca)
gyümölcs- és szőlőkerttel együtt
azonnal eladó. 134

Bővebbet a tulajdonosnál.

Szilvórium

prima minőségben elő-
nyös árban beszerezhető 24/5

KOHN ENÁC szilvóriumfőzdejében
Vel. Bečkerek, a nagyhid mellett. Telefon 91.

Fenyőoszlopok

villanyvilágítási, távirda és egyéb
célokra alkalmas állványoknak való
szálfa, faragott épületesek, min-
denfajta épület és elsőrendű er-
dei asztalos-áru, állandóan nagy
készlet raktáron. Jutanyo-árak!

Kovinska Banka faosztálya
KOVIN. 82

Poziv.

Turskokanjiška Okružna Šte-
dionica održaće svoju

**XLIX. redovnu
GLAVNU SKUPŠTINU**

dana 12. februara 1922. god.
u Turskoj Kanjiži pre podne u
10 sati u zavodskim prostora-
njama, na koju gg. udeoni-
čare učtivo pozivamo.

Dnevni red:

1. Izveštaj upravnog i nadzornog odbora o 1921. poslovnoj godini i predloženje završnih računa kao i ustanovljenje bilanse i računa gubitka i dobitka.
2. Donašanje odluke glade podele čiste dobiti.
3. Izbor članova upravnog odbora.

U Turskoj Kanjiži, 16. januara
1922.

Upravni odbor.

Primećba. Na skupštini mogu samo
oni udeoničari učestvovati, koji na 3
dana pre održanja skupštine sa ku-
ponima sna devene deonice svoje u
zavodsku blagajnu deponuju.

Meghivó.

A Törökkanizsai Ker. Takarékpénztár

**XLIX. évi
RENDES KÖZGYŰLÉSÉT**

1922. évi február hó 12-én
delelőtt 10 órákor Török-
kanizsán, az intézet helyisé-
gében tartja meg, melyre a t.
részvényeseket van sze-
rencsénk ezennel meghívni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottságnak 1921. évről szóló jelentése, a zárszámadások előterjesztése, a mérleg- és veszteség-nyereség számla megállapítása.
2. Határozathozatal a nyereség felosztása és a felmentvény megadása iránt.
3. Igazgatósági tagok választása.

Törökkanizsa (Turskakanjiža),
1922. január 16.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A közgyűlésen csak azon
részvényesek vehetnek részt, kik a
közgyűlés napja előtt 3 nappal dél-
előtt 12 óráig szelvényeikkel ellátott
részvényeiket a társaság pénztáránál
leteszik.